

Obsah

Události v EU:	Co může potkat Polsko, které mění svůj soudní systém?	strana 2
Brusel Inside:	Time-out	strana 5
Sloupek Komise:	Budoucnost rozpočtu EU	strana 6
Drobnohled:	Českému automobilovému průmyslu se daří	strana 8
Hlavní téma:	Diskusní dokument o budoucnosti financování EU	strana 9
Průvodce podnikáním:	Španělsko	strana 13
EU Seriál:	Energetické projekty ve veřejném sektoru	strana 15

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny
+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

Petr Zahradník

+420 956 765 213, pzahradnik@csas.cz

EU OFFICE / KNOWLEDGE CENTRE

Tomáš Kozelský

+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Tereza Hrtúsová

+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz

Radek Novák

+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

Česká spořitelna, a.s.
Budějovická 1518/13b
140 00 Praha 4
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Milí čtenáři,

polovina prázdnin a letních dovolených už je za námi, tak by se dalo očekávat, že se toho na půdě evropských institucí tolik díť nebude. Opak je však pravdou. A některá témata můžeme směle označit za „horká“ a budící rozporuplné reakce. A to třeba v případě doporučení Evropské komise Polsku ohledně jejich nových právních předpisů týkajících se polské reformy soudnictví. Podle Komise totiž tato reforma narušuje nezávislost polské justice a porušuje základní právní principy Unie. Polsku tak hrozí spuštění článku 7 Smlouvy o EU, které může omezit některá jejich hlasovací práva v Radě EU.

Dalším hodně diskutovaným tématem je schválená asociační dohoda s Ukrajinou, která v minulých letech (respektive její odmítnutí ze strany bývalého ukrajinského prezidenta Janukovyče) vedla dokonce až k tzv. Euromajdanu. Od té doby se však jednání posunulo a překonalo i odmítnutí ratifikace Nizozemci. Vedle už schválené dohody, která by měla vstoupit v platnost v září letošního roku, začíná Ukrajina činit kroky ke vstoupení do NATO. Více najdete v rubrice Události v EU.

V minulém čísle Měsíčníku jsme Vám představili v rubrice Průvodce podnikáním stát z jižního křídla EU - Itálii. Na jihu zůstaneme i tentokrát a to v další oblíbené destinaci jak pro studenty, tak turisty - ve Španělsku. Tamní ekonomika se dokázala vzpamatovat z hospodářské krize a od roku 2014 utěšeně (na evropské poměry) roste. Problémem stále zůstává (i když postupně se zlepšující) vysoká míra nezaměstnanosti, která se 17 % patří hned po Řecku k nejvyšší v EU. Jak jsou na tom další španělské ukazatele trhu práce nebo výše daňových sazeb se dočtete na stranách 13 a 14.

Ač je představa období zimy v těchto parných dnech opravdu ještě vzdálená, některé přípravy na chladnější časy může činit veřejný sektor už nyní, respektive realizovat energeticky úsporné záměry. Příkladem mohou být školy, které navíc mohou využít čas prázdnin k zateplení a k dalším rekonstrukcím, které jsou spojeny s energetickými úsporami. Více o množství prostředků vyhraněných na aktuální programové období a další důležité informace k energetickým projektům ve veřejném sektoru naleznete na straně 15.

V hlavním tématu našeho Měsíčníku EU vám kolega Petr Zahradník přiblíží diskusní dokument o budoucnosti EU, jež by měl vést k velmi otevřené diskusi, kudy by se měl Rozpočet EU ubírat, a která by přibližně do roka měla začít být regulována a usměrňována, aby to směřovalo ke konkrétním závěrům. Dalšími informacemi k tomu, jak bude vypadat rozpočet Evropské unie, se zabývá i Sloupek Komise, jež nastíní, jak by se měla vyvíjet podoba evropského rozpočtu.

To, že je Česká republika v Evropské unii průmyslová velmoc, a že se daří hlavně automobilovému průmyslu, je docela známá věc. Nicméně je dobré si tyto výborné výsledky připomínat a sledovat vývoj jednotlivých ukazatelů. Na velmi pozitivní čísla automobilového průmyslu z minulého roku, jejichž přehled vám přináší rubrika Drobnohled na straně 8, by měl navázat i letošní rok, kdy se předpokládá přírůstek produkce automobilů mezi 5 až 6 %.

Vážení čtenáři, užitě si druhou půli prázdnin a pěkné počasí.

Tomáš Kozelský

Události v EU

Polská vláda se znovu přiblížila ke spuštění článku 7 Smlouvy o EU, které může vést až k omezení hlasovacích práv v Radě EU. - Dohoda o volném obchodu EU s Jižní Amerikou spatří světlo světa možná už letos. - Podíl obnovitelných zdrojů na výrobě elektřiny se v EU rychle zvyšuje. - Asociační dohoda s Ukrajinou byla definitivně schválena.

POLITIKA

Co může potkat Polsko, které mění svůj soudní systém?

Polská vláda se znovu přiblížila ke spuštění článku 7 Smlouvy o EU, které může vést až k omezení hlasovacích práv v Radě EU. Evropská komise tvrdí, že polská reforma soudnictví narušuje nezávislost justice a porušuje základní právní principy Unie.

Evropská komise o tom rozhodla na svém zasedání a zaslala Polsku doporučení, kterým doplnila dvě předchozí z července a prosince 2016. To nejnovější se týká čtyř nových právních předpisů, které už prošly polským parlamentem. Zákon o Nejvyšším soudu a zákon o Národní radě soudnictví polský prezident Andrzej Duda vetoval. Podepsal však zákon o organizaci obecných soudů. V platnosti už je od poloviny července zákon o Národní škole pro soudnictví.

Podle Komise tyto zákony oslabují nezávislost justice. Problematické je zejména odvolání soudců nejvyššího soudu. Bruselská exekutiva na polské úřady apelovala, aby žádná opatření k odvolání soudců nebo jejich nucenému odchodu do důchodu nepřijímaly. Polská vláda se postupu Evropské komise brání s tím, že jde o „vydírání“ a neopírá se o fakta.

Náměstek ministra zahraniční Konrad Szymański uvedl, že nové zákony jsou v souladu s unijním právem. Pochyby Komise podle něj budí jen „administrativní ustanovení“, která však neovlivní rozhodování soudů. **Cílem změn je prý zlepšení práce soudů.** Szymański také upozornil, že organizace soudnictví je v rukou členských zemí. Komise by na to prý měla pamatovat.

Polská vláda má měsíc na to, aby uvedla svou kontroverzní reformu soudnictví do souladu s unijním právem. Jinak Varšavě hrozí zahájení procedury, ve které může Rada kvalifikovanou většinou rozhodnout, že určitá práva, která pro dotyčný stát vyplývají z použití Smluv, včetně hlasovacích práv zástupců jeho vlády v Radě, budou pozastavena. Článek 7 Smlouvy o EU však zatím ještě nikdy spuštěn nebyl.

<http://euractiv.cz/clanky/visegradska-ctyrka-v-eu/od-varovani-k-omezeni-hlasovacich-prav-co-muze-potkat-polsko-kterem-ni-svuj-soudni-system/>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012M007&from=EN>

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

Dohoda o volném obchodu EU s Jižní Amerikou spatří světlo světa možná už letos

Jihoamerický blok států Mercosur, který tvoří Argentina, Brazílie, Paraguay, Uruguay a nově také Venezuela, má ambiciózní plány. Dohodu o volném obchodu s EU chce totiž vyjednat ještě do konce tohoto roku.

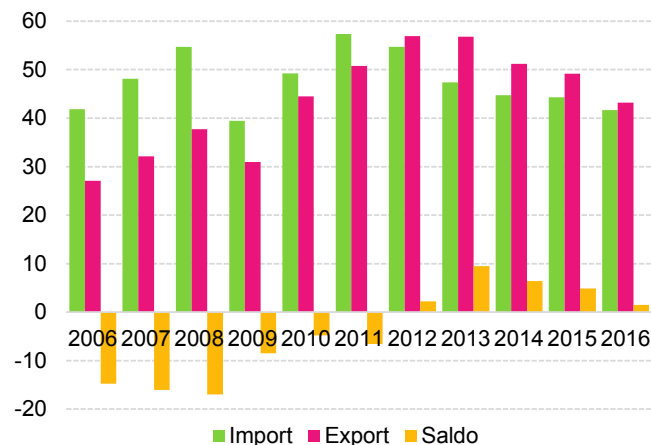
Své plány někteří členové jihoamerického bloku nastínili v červenci během pravidelného summitu. Členové skupiny Mercosur, jmenovitě pak Argentina, Brazílie, Paraguay a Uruguay, zdůrazňují, že obnovené rozhovory s Bruslem jsou jedním z největších úspěchů poslední doby.

Plány na vytvoření dohody o volném obchodu sahají až do roku 1995, kdy byla podepsána smlouva o spolupráci mezi tímto latinskoamerickým blokem a EU. Samotné rozhovory o možné liberalizaci pak započaly v Buenos Aires během dubna roku 2000. Od té doby proběhlo celkem 28 kol zdoluhavých jednání. A během letošního roku mají za sebou obě strany již několik dalších kol jednání. Zatím poslední proběhlo v červenci v Bruselu. Další je pak naplánováno na říjen.

Rozhovory tedy pokračují slibně a v poměrně krátkých časových intervalech. I to je možná důvodem jihoamerického optimismu. Členové Mercosur plánují výslednou dohodu představit v prosinci během jedenácté konference ministrů zemí Světové obchodní organizace (World Trade Organization – WTO) v Buenos Aires.

Odborníci na mezinárodní obchod nicméně varují, že plány skupiny Mercosur jsou nereálné. Dohoda o volném obchodu by podle nich v tomto ohledu byla velkým milníkem. V prosinci však podle šéfa poradenské společnosti Desarrollo de Negocios Internacionales Marcela Elizonda dojde pouze k podpisu dohody politické, přičemž na finální obchodní dohodu si budeme muset ještě počkat.

Obchod mezi EU a státy Mercosuru (mld. eur)

Zdroj: Evropská komise

Ředitel poradenské společnosti ABECEB Dante Sica si dokonce myslí, že oba bloky čekají ještě minimálně dva až tři roky jednání. Stejně tak nesmíme zapomenout, že dojednání finální dohody je pouze prvním krokem k jejímu úspěšnému vstupu v platnost. Jak bylo patrné u obchodní dohody s Kanadou, ratifikační proces v rámci EU je zdlouhavý a nemusí být vůbec jednoduchý.

Větší liberalizace obchodu s Jižní Amerikou by se však Unii pravděpodobně vyplatila. Pokud jde o státy sdružení Mercosur, například objem vzájemného obchodu s Brazílií činil v roce 2015 téměř 66 miliard eur. V případě Argentiny se jednalo o necelých 18 miliard eur. Tento sub-regionální celek je nejen zónou volného obchodu, ale také celní unií. **Samotná EU pak do bloku v roce 2016 vyvezla zboží v hodnotě 43 miliard eur.** Import v tomto období činil téměř 42 miliard eur. Evropská unie se svými 500 miliony obyvatel je pro Mercosur již nyní největším obchodním partnerem. Větší liberalizace vzájemného obchodu by tak měla pomoci oběma stranám.

<http://euractiv.cz/clanky/obchod-a-export/jizni-amerika-chce-dohodu-o-volnem-obchodu-s-eu-jeste-letos/>

<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/regions/mercosur/>

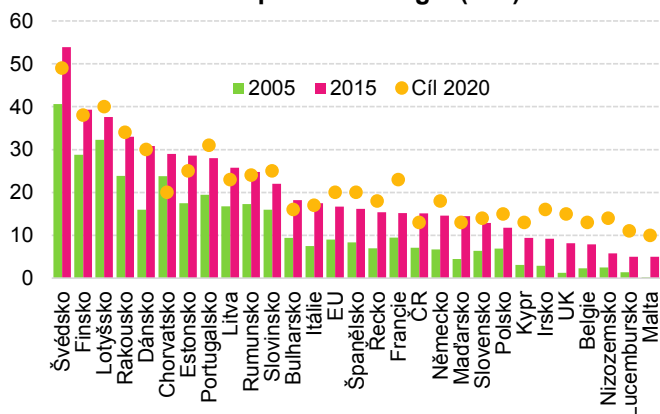
ENERGETIKA A DOPRAVA

Podíl obnovitelných zdrojů na výrobě elektřiny se v EU rychle zvyšuje

Ministři unijních zemí i europoslanci se na přelomu června a července zabývali návrhem evropské směrnice o OZE (obnovitelné zdroje energie), kterou Evropská komise navrhla v listopadu jako součást velkého zimního energetického balíčku.

Počítá se v něm s tím, že v roce 2030 budou mít OZE v evropské energetice celkově podíl 27 %. Už dříve se

Podíl OZE v EU na spotřebě energie (v %)

Zdroj: Eurostat

na tomto cíli shodli šéfové členských států. Přímou v elektřině by to podle modelů Komise mělo znamenat 47% podíl. Při současném tempu se přitom Unii podaří na konci příštího desetiletí z OZE vyrábět 43 % elektřiny, jak ukazuje referenční scénář EU zveřejněný přibližně před rokem.

EU by podle propočtů neměla mít velký problém se splněním cíle pro obnovitelné zdroje do roku 2030. Parlament by mohl tlačit na vyšší závazek – argumentem může být mimo jiné padající cena technologií.

Téměř polovina elektřiny vyrobené v EU by v roce 2030 měla pocházet z OZE. A to i bez výrazného posilování aktivit na tomto poli. Už v současné době se ostatně podíl obnovitelné elektřiny přibližuje v Unii k jedné třetině. Cíl platí pro EU jako celek a jednotlivé země si mají podíl obnovitelné energie stanovit samy po konzultaci s Evropskou komisí a okolními státy.

<http://euractiv.cz/clanky/obchod-a-export/jizni-amerika-chce-dohodu-o-volnem-obchodu-s-eu-jeste-letos/>

<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/regions/mercosur/>

VNĚJŠÍ VZTAHY

Asociační dohoda s Ukrajinou byla definitivně schválena

Evropská unie po letech průtahů formálně schválila asociační dohodu s Ukrajinou. Asociační dohoda, respektive její odmítnutí ze strany bývalého ukrajinského prezidenta Viktora Janukovyče, stálo u zrodu ukrajinské revoluce, tzv. Euromajdanu. Ten proběhl v zimních měsících na přelomu let 2013 a 2014 a měl za následek nejen změnu politického vedení země, ale také jejího geopolitického směřování.

Ratifikaci asociační dohody však provázely problémy i po úspěšném Euromajdanu. Důvodem ale již nebyla ukrajinská vláda, nýbrž Nizozemci, kteří ratifikaci odmítli v referendu. V květnu roku 2016 proto nizozemská vláda navrhla řešení, které veřejné mínění změnilo.

Hrozí velkým zemědělským podnikům omezení dotací z Evropské unie? Nejvíce peněz z evropského rozpočtu putuje na podporu zemědělství. Evropská komise však ve svém diskusním dokumentu o budoucnosti rozpočtu EU navrhla změnu. Finance chce směřovat do obrany či řízení migrace, zatímco o farmáře by se měly více starat členské země.

Během prosincové Evropské rady pak lídři EU vyjádřili s nizozemskými požadavky souhlas. **Jednou z podmínek bylo i to, že se Ukrajina v nejbližší době nestane členem Unie.** Stejně tak jí asociační dohoda neměla přiznávat žádné zvláštní bezpečnostní garance. **Samotná dohoda by měla vstoupit v platnost 1. září 2017.**

Asociační dohody obvykle předznamenávají budoucí členství a jejich hlavním účelem je vzájemné sblížení politických, ekonomických i společenských pravidel tak, aby byly v souladu s právem EU a jejími zásadami. Nizozemské požadavky však tuto tradici podlomily, a Ukrajině tak členství přislíbeno zatím nebylo.

Oficiální schválení asociační dohody však není to jediné, co posouvá Ukrajinu směrem na západ. Ukrajinský prezident Porošenko se nechal po jednání s generálním tajemníkem NATO Jensem Stoltenbergem slyšet, že Ukrajina začíná činit první potřebné kroky k tomu, aby v blízké době do Severoatlantické aliance sama vstoupila. Do Severoatlantické aliance ale podle posledního průzkumu ukrajinské nadace Demokratická iniciativa hodlá vstoupit na 69 % Ukrajinců. V roce 2012 se přitom jednalo pouze o 28 %.

<http://euractiv.cz/clanky/evropska-unie-a-svet/roky-prutahu-a-krvavych-boju-asociacni-dohoda-s-ukrajinou-je-definitivne-schvalena/>

<http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/07/11-ukraine-association-agreement/>

ZEMĚDĚLSTVÍ

Hrozí velkým zemědělským podnikům omezení dotací z EU?

Nejvíce peněz z evropského rozpočtu (až 40 %) putuje na podporu zemědělství. Evropská komise však ve svém diskusním dokumentu o budoucnosti rozpočtu EU navrhla změnu. **Finance chce směřovat do obrany či řízení migrace, zatímco o farmáře by se měly více starat členské země.** V současné době se totiž na evropských dotacích pro zemědělce státní kasy nepodílí.

Změnu podporuje zejména Německo, které je největším přispěvatelem do rozpočtu EU. Francie je ale ostře proti a připravuje odvetný návrh.

Systém spolufinancování dotací ze strany členských zemí by totiž znamenal buď vyšší výdaje ze státního rozpočtu, nebo méně peněz pro zemědělce.

Podle think tanku FarmEurope by navíc systém mohl způsobit velké rozdíly v národních zemědělských politikách. Bohaté země by se čím dál více vzdalovaly těm chudším, které si financování zemědělství ze svého vlastního rozpočtu nemohou dovolit.

EU podporuje rozvoj zemědělství v členských státech prostřednictvím přímých plateb. Česká republika přitom uplatňuje takzvaný režim jednotné platby na plochu, ve kterém zemědělci získávají jednotné platby na hektar zemědělské půdy.

Právě přímé platby z rozpočtu EU chce Komise omezit. To se však nelíbí nejen Francii, ale ani české vládě. **Česká republika bude podporovat současný model bez spolufinancování přímých plateb z národních zdrojů.** Asociace soukromého zemědělství ČR (ASZ ČR) s touto pozicí však nesouhlasí.

Z přímých plateb totiž nejvíce těží obří zemědělské podniky, které čerpají mnohonásobně větší sumy než drobní podnikatelé. Řešením je podle ASZ ČR zavedení stropu pro výši přímých plateb. Vlastníci zemědělské půdy by měli dostávat maximálně 150 tisíc eur ročně.

Za diskusí o budoucím financování zemědělství z rozpočtu EU stojí zejména odchod Velké Británie z EU. Roční evropský rozpočet čítající 150 miliard eur přijde v jeho důsledku o zhruba 10 miliard eur. Po evropské pokladně se přitom žádá čím dál více financí na obranu a bezpečnost. Ani jeden členský stát se přitom nezdá být svolný k tomu, aby navýšil svůj příspěvek.

Na budoucí podobě SZP po roce 2020 se však nepodílejí pouze evropské instituce. Komise otevřela dveře názorům veřejnosti při konzultacích, které se uskutečnily na jaře letošního roku. Při veřejných konzultacích došlo i na diskusi o zavedení nových technologií do zemědělského sektoru. Není ovšem zatím jasné, jak takzvané precizní a chytré zemědělství do nové SZP zahrnout.

<http://euractiv.cz/clanky/zemedelstvi/velkym-zemedelskym-podnikum-hrozi-omezeni-dotaci-z-eu/>

<http://www.asz.cz/cs/aktualne-z-asz/prvni-stanoviska-k-dotacim-po-roce-2020-jsou-na-svete.html>

Letošní jaro bylo ve znamení zveřejnění Bílé knihy o budoucnosti EU a na ni navazujících pěti diskusních dokumentů. Je zjevné, že v nynějším stavu EU něco takového potřebovala jako sůl. Bylo zřejmě již těžko dál možné tvářit se, že se nic neděje, když pukliny ve zdech evropské konstrukce již dosáhly takové velikosti, že reálně hrozilo její zhroutilí.

TIME-OUT

Smyslem Bílé knihy i diskusních dokumentů bylo především rodmýchat diskusi a vskutku zodpovědně se zamyslet nad tím, jakou čeká EU budoucnost a co má učinit, aby tato budoucnost byla růžovější a především byla vnímána růžověji, než tomu bylo v uplynulých téměř již 10 letech.

Do té doby se vyvíjelo vše jaksi automaticky a samozřejmě směrem k jedinému předurčenému „dopředu“. Na vnitřním trhu se pozvolna odstraňovala jedna bariéra za druhou, až bylo těžké identifikovat existenci národních hranic, a spousta věcí, které toto uvolňování přinášelo, začala být vnímána zcela přirozeně, jako by tu existovala odnepaměti.

V další fázi k tomu přibyla snaha dále se utužit prostřednictvím společné měny a celého rejstříku společných a velmi koordinovaných politik. Nastalo bezprecedentní rozšíření členské základny a posílení politického systému integračního uspořádání; přestože se stále nepodařilo vytvořit pro EU onu „jedinou adresu“, značka EU začala symbolizovat něco úspěšného a hodného pozornosti a úcty.

A přišlo pár krizových otřesů ekonomického i globálně-spoločenského charakteru a všechno je jinak. Na možnosti, které nabízí Jednotný vnitřní trh, se buď zapomíná, anebo jsou dokonce furiantsky vysmívány či označovány za zbytné. Vzniká iluze, že mnohé členské státy by byly schopny si svoji správu dělat lépe bez Unie. Jak čerstvá zkušenost ze sotva započatého britského odcházení již stačila naznačit, nejlépe si hodnoty a přednosti EU uvědomíte v čase, kdy ji opouštíte. Ale to již obvykle bývá pozdě a není místa pro návrat.

Dokonce až do té míry, že ještě před pěti lety spíše imaginární možnost (prakticky umožněná od konce roku 2009 Lisabonskou smlouvou) považovaná tehdy za ne moc jasný žert, se nyní v podobě brexitu stává realitou. Navíc s rizikem infekce na další státy.

Evropská komise zveřejněním svých dokumentů prostě nemohla reagovat jinak. Teď jde o to, aby po učiněném „a“ následovalo i „b“ – tedy aby se z nabídnutého menu scénářů, případně obohaceného dalšími náměty, podařilo během řekněme jednoho roku vytvořit realistický a ambiciózní projekt, na který by se budoucí Unie mohla spolehnout a opřít se o něj.

Projekt, z něhož bude na první pohled patrné poučení a procitnutí z desetiletky, kterou při nejlepší vůli nelze hodnotit jako vydařenou. Projekt, který bude symbiózou pokory (vůči chybám a přehmatům učiněným v minulosti) i ambicí (vůči zdravému integračnímu základu i ozdravnému směru, kterým by se budoucí Unie měla ubrat).

Nejhorší ze všeho by bylo, pokud by existovala snaha přivlastnit si a absolutizovat některý z navržených scénářů bez rozmyslu a v této mimořádně hysterické a rozjitřené době. To by mohla být poslední, likvidační třeskavá směs. Minimálně po zbytek letošního léta by si Unie měla udělit oddechový čas, po jehož uplynutí by mělo dojít k otupení ostří a uhašení jisker, mocných přeměnit se v destruktivní požár.

Těch ran je na těle dnešní EU nepočítaně – jsou mezi jednotlivými státy, mezi jednotlivými unijními institucemi, mezi státy a institucemi a dokonce se začínají vytvářet i uvnitř států, čehož čerstvým příkladem je právě nyní Polsko.

Země, která za posledních 20 let zvládla nejen ekonomickou konvergenci vůči průměru EU jako žádná další a která tudíž může být plným právem hrdá na to, co dokázala, je nyní zcela rozdvojená a paralyzovaná.

Akteři na jednotlivých stranách se budou v závislosti na jejich zájmech obracet na EU; některé hlasy napovídají, že Poláci v institucích EU budou silně podporovat výtky a sankce, které budou jednotlivé instituce, především Evropská komise a Evropský parlament vůči jejich rodné zemi uplatňovat, neb v tom spatřují jednu z mála cest účinné nápravy.

Přitom neopomenou dodat, že se za to velmi stydí. A instituce EU již nyní ukazují, že nebudou moci zůstat vůči polské situaci lhostejné a netečné. Mnozí budou považovat jejich aktivitu vůči Polsku za přínosnou a žádoucí; jiní pak budou hovořit nejméně o nemístném vměšování.

To je přesně to, co by měl onen oddechový čas zmírnit či nejlépe odstranit; v parném létě se však hlavy ochlazují obtížně. V takovýchto kulísách prostě debata o tom, jaká bude podoba EU v budoucnosti, probíhat nesmí. Bude-li tato vedena v podobně zjitřené atmosféře, nelze si dělat iluze o tom, jak tato diskuse i celá EU dopadne.

Petr Zahradník

Zastoupení Evropské komise v ČR naplňuje Měsíčník EU aktualit příspěvkem do rubriky „Sloupek Komise“. V srpnovém vydání je příspěvek věnován budoucnosti evropské pokladničky - rozpočtu EU. Jak bude vypadat po roce 2020 a lze čekat štedrou dotační podporu? Tyto otázky jsou obsahem dokumentu, který Komise předložila koncem června. Více se dočtete na řádcích níže.

BUDOUCNOST ROZPOČTU EU

Jak bude vypadat rozpočet Evropské unie po roce 2020? Můžeme i v budoucnu čekat štedrou podporu méně rozvinutých zemí v podobě výstavby čističek, dálnic, škol nebo výzkumných projektů? Bude stále zemědělská politika hrát v rozpočtu prim? Nepůjdou společně fondy spíše na oblast migrace či evropské obrany?

Těmito otázkami se zabývá dokument o budoucnosti financování EU, který Evropská komise předložila koncem června. Jedná se o pátý a poslední diskusní dokument navazující na březnovou Bílou knihu o budoucnosti Evropy.

Budoucí podoba evropského rozpočtu se bude odvíjet od vize, jaké politiky by měl rozpočet EU financovat. Zatímco v současnosti přes 70% výdajů směřuje na zemědělskou a kohezní (strukturální) politiku, v budoucnu se EU bude muset více angažovat při řešení nových celoevropských výzev, jako je migrace, boj s terorismem, kybernetická bezpečnost nebo obrana. Zároveň by Evropa chtěla zachovat svou vedoucí úlohu na světové scéně, být i nadále jedním z nejvýznamnějších poskytovatelů humanitární a rozvojové pomoci a stát v čele úsilí při boji proti změně klimatu.

Klíčová bude velikost rozpočtu. V současnosti je evropský rozpočet poměrně malý – odpovídá 1% hrubého národního důchodu, což je asi padesátkrát méně než u národních rozpočtů. Do budoucna se rozpočet pravděpodobně dále zmenší v důsledku odchodu Velké Británie. Pokud se členské státy nedohodnou na navýšení prostředků EU, bude čekat Unii nelehký úkol: zajistit více úkolů za méně peněz.

Jak zdůrazňuje dokument o budoucnosti financování EU, hlavním kritériem při sestavování rozpočtu bude tzv. evropská přidaná hodnota. To znamená, že evropský rozpočet by se měl angažovat pouze tehdy, je-li to v zájmu celoevropských cílů a má-li větší smysl financovat dané opatření na evropské úrovni než na úrovni národní.

Příkladem mohou být výdaje na přeshraniční programy, které zaktivňují život v odlehlých příhraničních regionech, výměnné programy pro studenty (Erasmus), ostraha vnějších hranic EU, stavba transevropské energetické či dopravní infrastruktury nebo velké výzkumné projekty (např. Galileo), kterých využívá celá Evropa a které by těžko byly financované z národních zdrojů.

Výdaje z rozpočtu EU by naopak neměly suplovat národní výdaje, k čemuž často dochází například u strukturálních fondů (v případě ČR je např. většina výdajů na sociální politiku či politiku zaměstnanosti financována z fondů EU).

Nadcházející reforma rozpočtu EU je příležitostí zvýšit jeho přehlednost a flexibilitu. Četné rabaty a mimorozpočtové fondy činí rozpočet EU netransparentním. Odchod Velké Británie, která měla nejvíce výjimek, tak otevírá možnost dohody o vymazání rabatů a zpřehlednění příjmové strany rozpočtu. Ačkoli současný rozpočet obsahuje jisté prvky flexibility, tyto jsou nedostatečné a rozpočet není schopen reagovat na nové výzvy, se kterými se na počátku rozpočtového období nepočítalo (např. migrační krize, zhoršení vnější bezpečnosti útoky apod.).

Je proto třeba flexibilitu v rámci rozpočtu EU posílit. Diskutuje se také o tom, zda by měl víceletý finanční rámec pokrývat sedmileté období jako ten současný (2014-20) nebo období kratší (minimálně 5 let).

Diskusní dokument o budoucnosti financování EU zároveň mapuje, jak by vypadal rozpočet EU v různých alternativách, které pro budoucnost integrace Evropy nabízí Bílá kniha. Podle těchto scénářů může Unie buď dále fungovat podle stávajících pravidel, nebo se členské státy mohou rozhodnout integraci omezit nebo se mohou rozhodnout – třeba jen část z nich – vzájemnou spolupráci naopak prohloubit. Každý z těchto ilustrativních scénářů by měl pro rozpočet jiné důsledky.

Velikost, struktura i financování rozpočtu se bude odvíjet od politické ambice, kterou s Evropskou unií členské státy spojí. Pokud se členské státy dohodnou omezit spolupráci na vnitřní trh, lze očekávat výrazné škrtky v rozpočtu, zejména v oblasti zemědělské a kohezní politiky. Ve scénáři vícerychlostní Evropy se otevírá možnost pro vytvoření speciálního rozpočtového nástroje pro zajištění stability v eurozóně.

V případě, že se všechny členské státy dohodnou na dalším prohlubování integrace, lze očekávat zavedení nového zdroje příjmů, rozšíření výdajů na obranu, migraci a ochranu hranic a posílení redistribuční a stabilizační funkce evropského rozpočtu (např. vytvořením Evropského měnového fondu).

Dokument o budoucnosti financování EU bude podkladem pro debatu, která se mezi členskými státy odehraje v příštích měsících.

Na základě výsledků této debaty Evropská komise připraví a v polovině roku 2018 předloží návrh příštího víceletého finančního rámce pro období po roce 2020.

V rubrice InfoServis zobrazujeme nadcházející zasedání klíčových rozhodovacích orgánů EU, která jsou doplňována dalšími významnými událostmi. Agenda jednání těchto klíčových orgánů je připravována často jen několik dní před vlastním jednáním a je možno ji vyhledat na těchto odkazech: <http://europa.eu/newsroom/calendar/>; <https://www.eesistumine.ee/en/organisation/events-calendar>

InfoServis

Zasedání klíčových institucí EU - přehled zasedání vám opět přineseme v zářijovém vydání.

Dotační kalendář aneb přehled vybraných výzev

Název výzvy	Číslo výzvy	Příjem žádostí	
		Od	Do
Operační program Doprava			
Výzva pro předkládání projektů v rámci SC 1.3 OPD - překladiště kombinované dopravy	10	4. 8. 2017	20. 10. 2017
Výzva pro předkládání projektů v rámci SC 1.5 OPD - modernizace plavidel vnitrozemské vodní dopravy - bezpečnost plavby	34	08/2017	09/2017
Výzva pro předkládání projektů v rámci SC 1.5 OPD - modernizace plavidel vnitrozemské vodní dopravy - zvýšení multimodality	48	08/2017	09/2017
Výzva pro předkládání projektů v rámci SC 1.5 OPD - interoperabilita v železniční dopravě - telematické aplikace v nákladní a osobní dopravě (TSI-TAF a TSI-TAP)	14	08/2017	10/2017
Výzva pro předkládání projektů v rámci SC 1.5 OPD - interoperabilita v železniční dopravě - podprogram 1 - vybavování ETCS jednotkami	43	08/2017	10/2017
Výzva pro předkládání projektů v rámci SC 1.5 OPD - interoperabilita v železniční dopravě - podprogram 1 - vybavování GSM-R jednotkami	44	08/2017	10/2017
Výzva pro předkládání projektů v rámci SC 1.5 OPD - interoperabilita v železniční dopravě - podprogram 2 - systém měření spotřeby energie	45	08/2017	10/2017
Výzva pro předkládání projektů v rámci SC 1.5 OPD - interoperabilita v železniční dopravě - podprogram 2 - výměna brzdových špalíků u nákladních vozů	46	08/2017	10/2017

Zdroj: www.edotace.cz/kalendar; pozn.: názvy výzev obsahují odkaz na bližší informace

TOP ENERGY EFFECT

„Rozumíme hospodaření českých firem. Mnohé podniky mohou uspořit velkou část nákladů díky moderním technologiím a opatřením vedoucím k energetickým úsporám. Díky spolupráci specialistů umíme vhodná opatření identifikovat a financovat.“

Více informací naleznete na: <http://www.investicniweb.cz/energie/>

Automobilovému průmyslu se v Česku stále daří, letos by produkce motorových vozidel měla vzrůst zhruba o 5 %. Odvětví ale pomalu naráží na nedostatek výrobních kapacit a hlavně zaměstnanců. O tom, jak se průmyslu v České republice daří, jaký je výhled na příští roky a jaké dlouhodobější trendy na něj dopadnou, se dočtete na dalších řádcích.

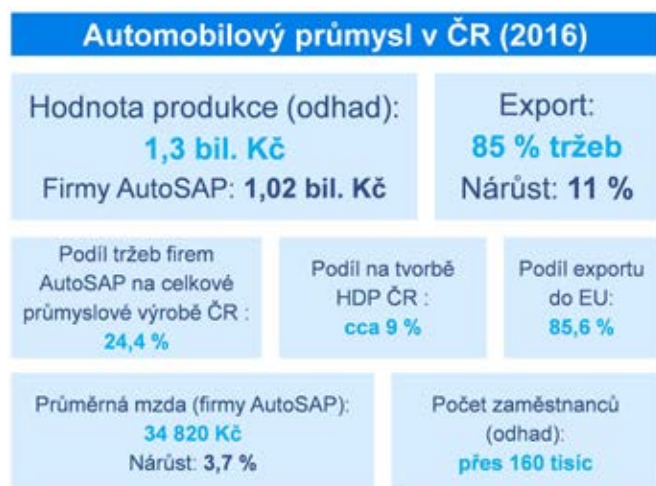
ČESKÉMU AUTOMOBILOVÉMU PRŮMYSLU SE DAŘÍ

Česká republika se s roční výrobou vozidel ve výši 1,35 mil. řadí mezi světové automobilové velmoci (15. místo na světě). V počtu vyrobených automobilů na počet obyvatel (128 aut na 1 000 obyvatel ročně) zaujímá celosvětově 2. místo a ve výrobě autobusů dokonce 1. místo. Český automobilový sektor zaměstnává přes 160 tisíc lidí a tvoří více než 20 % českého zpracovatelského průmyslu i českého exportu. Vedle tří hlavních automobilek, výrobců autobusů a nákladních automobilů zahrnuje rozsáhlou a diversifikovanou síť dodavatelů. To spolu se zaměřením řady subjektů na R&D a design dělá z ČR kompaktní centrum pro automobilovou produkci.

Vývoj automobilového sektoru v ČR

Výroba automobilů je nedílnou součástí české ekonomiky. Automobilový sektor se na průmyslové produkci i na exportu podílí více než 20 %. Podíl tržeb firem činných v automobilovém průmyslu na tržbách celého průmyslu ČR je více než čtvrtinový. Podíl na tvorbě HDP pak dosahuje 9 %. Podle odhadů zaměstnává celé odvětví přes 160 tisíc lidí. Výroba motorových vozidel v ČR dlouhodobě stoupá, v roce 2016 dosáhla rekordních 1,376 mil. vozů. Z toho naprostou většinu (rekordních 1,351 mil.) tvořila osobní a malá užitková vozidla. Následovaly autobusy (4 388 kusů), motocykly (1 228 kusů) a nákladní vozidla (1 326 kusů), jejichž výroba se v posledních dvou letech zvedá (i když ještě v roce 1997 činila 8 764 vozidel).

České automobilky a jejich dodavatelé dosáhli v roce 2016 podle odhadů tržby ve výši téměř 1,3 bil. Kč (firmy ve Sdružení automobilového průmyslu AutoSAP pak 1,02 bil. Kč). Export meziročně rostl tempem 11 % a představoval 85 % tržeb.

Zdroj: Sdružení automobilového průmyslu, ČSÚ

Výhled automobilového průmyslu v ČR

Českému automobilovému průmyslu se daří velice dobře i v roce 2017. Za leden až duben vyrobil více než půl milionu motorových vozidel (meziroční nárůst 6,1 %). Obdobný přírůstek mezi 5 a 6 % by měla vykazat produkce osobních automobilů v ČR i za celý rok 2017. Většímu růstu sektoru brání nedostatek výrobních kapacit (s výjimkou kolínské TPCA) a také nedostatek zaměstnanců – podle Sdružení automobilového průmyslu bude český autoprůmysl potřebovat 40 tis. lidí. Kvůli tomu jsou u výrobců i dodavatelů stále častější přesčasy a delší směny.

Další vhodné zaměstnance shání firmy rovněž v zahraničí, ale naráží na řadu byrokratických překážek (např. u pracovníků z Ukrajiny). Některé podniky tak musí odmítat zakázky, protože se stávajícím počtem lidí je nejsou schopny vyrobit. A to i přesto, že poptávka po autech v Evropě i ve světě roste.

Daří se přitom jak výrobcům osobních vozů, tak producentovi nákladních aut Tatra Trucks, který rychle zvedá svůj odbyt, i výrobci autobusů Iveco. Zvyšuje se i výroba dílů. Logistické firmy budují nové sklady a překladiště. Čeští výrobci aut se zároveň mohou spolehnout na silnou nabídku. Škoda Auto začala vyrábět model SUV Kodiaq a poptávku po něm nestíhá uspokojovat. Navíc představila nový model Karoq a pro španělský Seat vyrábí SUV Ateca.

Velký zájem je i o nový Superb, letos má být odhalen nástupce modelu Yeti a změny čekají i další modely. Obdobně je na tom nošovický Hyundai. Většinu jeho výroby tvoří SUV model Tucson, letos se začala vyrábět nová verze modelu i30. Růst naopak kvůli silné konkurenci v segmentu minivozů nečeká kolínská TPCA. Kapacitu závodu chce však využít i k výrobě dílů. Produkci dodavatelů i vyšší zájem o logistické služby pak ještě zvýší příchod automobilky Jaguar Land Rover na Slovensko.

Jak dlouho příznivá situace potrvá, bude záležet především na trvání aktuální konjunktury v západní a ve střední Evropě, kam směřuje 85 % českého automobilového exportu, ale i na vývoji poptávky v dalších oblastech světa.

Podle výhledu České spořitelny by produkce průmyslu ČR, jehož hlavní součástí je automobilový sektor, měla v roce 2017 i v roce 2018 růst o 3 %. Hlavním „vnitřním rizikem“ je nedostatek zaměstnanců a kapacit, a to nejen u automobilek a dodavatelů, ale i v případě logistiky a řidičů. Pozici českých výrobců i jejich dodavatelů by mohlo oslabit i případné výrazné posílení české koruny po konci intervencí ČNB.

Radek Novák, EU Office / Knowledge Centre

V průběhu letošního jara se Měsíčník EU aktualit věnoval podrobnějším analýzám jak Bílé knihy o budoucnosti Evropy, tak na ni navazujícím diskusním dokumentům. V tomto vydání pak přinášíme deskripci i analýzu posledního z celkem pěti diskusních dokumentů, zaměřeného na zásadně důležité téma budoucnosti financí Evropské unie.

Hlavní téma

DISKUSNÍ DOKUMENT O BUDOUCNOSTI FINANCOVÁNÍ EU

ÚVOD

Zbývající, na našich stránkách zatím podrobněji nezmíněný dokument o budoucnosti evropské obrany, bude v tomto textu explicitně přiblížen v souvislosti s výčtem nových evropských priorit; ve větší míře detailu pak bude diskutován v rámci připravovaného textu speciální analýzy.

Diskusní dokument o budoucnosti financí EU byl vydán jako poslední z pěti textů, konkretizujících obsah na počátku letošního března zveřejněné Bílé knihy o budoucnosti EU, zaměřených na principiální priority budoucího směřování evropské integrace.

Se znalostí všech zbývajících textů můžeme konstatovat, že tento dokument je též nejzásadnějším a obsahově nejvytříbenějším. Představuje text, který v sobě spojuje výčet předpokládaných prioritních oblastí EU se způsobem jejich financování, čímž umožňuje daleko významněji a zřetelněji v porovnání s ostatními diskusními dokumenty porovnat a vzájemně odlišit jednotlivé zvažované scénáře (při vědomí toho, že výchozích pět možných scénářů nemusí nutně postihovat všechny představitelné varianty, jimiž se může budoucnost EU ubírat).

Zásadním smyslem celého dokumentu je jeho otevřenost, jež by měla spustit zásadní diskusi o budoucnosti financování EU a vést k vyvolání nových alternativ, které lze reálně využít pro období příští dekády. Popsané scénáře tak rozhodně nepředstavují dogma, k němuž je nutné se za každou cenu uchýlit. Naopak, měly by vést k přesvědčivému vyhodnocení toho, který z nich by byl pro budoucnost EU nejprospěšnější,

případně se pokusit vymezit jejich funkční propojení obohacené náměty, jež dokument vůbec nezmiňuje. Do poloviny příštího roku, kdy by mělo dojít ke zveřejnění návrhu podoby příštího Víceletého finančního rámce (VFR) po roce 2020, by stavidla těchto úvah měla být ponechána maximální tvůrčí invenci. Poté by se však proveditelné změny měly do podoby budoucího VFR viditelně promítnout, neboť je zřejmé, že ulpívání na přílišné kontinuitě podoby VFR Evropě neprospívá. Je současně zřejmé, že zdaleka ne vše, co se v diskusním dokumentu o budoucnosti financování EU objevuje, neřkuli pak to, co je součástí jím vyvolané diskuse, se v konečné podobě budoucí VFR taktéž promítně.

Je zcela zjevné, že kupříkladu praktické uchopení principu přidané hodnoty EU, komplexní uplatnění požadavku na zvýšenou flexibilitu, včetně vytvoření nového vlastního příjmového zdroje, či koncepce autonomního rozpočtu eurozóny s největší pravděpodobností časově výrazně přesáhnou termín, do kterého bude muset být budoucí VFR s konečnou platností schválen.

To však zdaleka neznamená, že budou-li tyto požadavky na změny nadále objektivně shledány jako potřebné, měla by snaha na jejich praktické uplatnění s přijetím VFR po roce 2020 skončit. Právý opak je pravdou; bude-li zde i v průběhu příští dekády nějaká evropská integrace, jež nebude pouze skanzenem a vzpomínkou na minulost, ale smysluplným funkčním systémem s přínosem pro Evropu jako celek jak uvnitř tak navenek, přijetí těchto změn se stejně nevyhne.

KONTEXT

V dokumentu je oprávněně poukazováno na to, že Rozpočet EU měl příležitost, která však nebyla plně využita, uplatnit v čase krize svůj proticyklický charakter a zmírnit tak zásadním způsobem její dopady. Tato příležitost se však v praxi naplnila pouze velmi marginálně, přičemž souběžně bylo nutné aktivizovat v mnohem větším rozsahu zcela nové transfery a finanční toky (například v podobě Evropského stabilizačního mechanismu a jeho provizorních předchůdců), aby došlo k alespoň částečné stabilizaci ekonomiky EU.

Rovněž pak v čase urgentní potřeby oživit v EU investice projevil Rozpočet EU své jen velmi omezené možnosti a muselo dojít ke vzniku Evropského fondu pro strategické investice (EFSI), jehož principy fungování mohou být pro budoucí VFR alespoň v některých kapitál velmi inspirativní.

A konečně zde máme zcela nové výzvy pro EU v souvislosti s globálním kontextem; nejedná se pouze o potřebu čelit novým bezpečnostním rizikům a hladce zvládnout migrační vlny; jedná se též o daleko silnější potřebu ekonomického prosazení se v globální soutěži. S financováním těchto potřeb počítá dnešní Rozpočet EU pouze okrajově, jiné jsou řešeny mimo něj. Jejich intenzita však každopádně přesahuje dosud uvažované a alokované zdroje na tyto účely. A právě od této zkušenosti se odvíjí úvaha, zda by Rozpočet EU, resp. celý systém financování EU, neměl být pro účely makroekonomické stabilizace podstatně flexibilnější, případně zda by zásadní realokaci své výdajové strany neměl vytvořit takové podmínky, za kterých bude ekonomika EU podstatně odolnější případným budoucím krizovým projevům.

Téma zesílené flexibility financování EU a robustnější zaměření na nové tematické priority tak představuje jedny z nosných oblastí, jichž se diskuse o budoucnosti financování EU týká. S tím jsou pak spojeny i nástroje, jejichž prostřednictvím jsou finanční prostředky uvolňovány; s odpovídajícím důrazem je konstatováno, že téměř výlučná redistribuce prostřednictvím jednorázově poskytnutým dotacím představuje již překonaný model, který bude žádoucí doprovodit podstatně větším využíváním pákového efektu při využívání objemově velmi omezených společných zdrojů EU. Jak již výše naznačeno, větší flexibilita je též o tom, aby Rozpočet EU měl v případě potřeby dostatek zdrojů, jež by si opatřil autonomním způsobem, například posílením vlastní zdrojové základny (na rozdíl od nyní dominantního způsobu příspěvků ze strany jednotlivých členských států). Ve vlastním diskusním dokumentu není následující úvaha zmíněna ani implicitně, leč v doprovodných diskusích lze zaregistrovat též oživení myšlenky emise společných dluhopisů EU (které dosud brání zákonem daná povinnost vyrovnání Rozpočtu EU). Taktéž pozvolné otevírání prostoru pro tzv. projektové dluhopisy, jejichž výnos by byl použitelný například pro konkrétní infrastrukturní účely může naznačit, že tato myšlenka není zcela iracionální a ve slepé uličce.

Dokument o budoucnosti financování EU je též velmi potřebnou příležitostí pro inventuru a důkladné prošetření výdajové i příjmové strany Rozpočtu EU z pohledu výsledků a výkonnosti, které má Rozpočet EU přinést a dosáhnout. Je nejvyšší čas přestat jej vnímat výlučně účetním pohledem coby přerozdělovací mechanismus daných finančních částek, které jsou v rigidních kapitolách během stanoveného časového období předurčeny k uvolnění pro daný účel (a momentem vydání těchto částek starost o správnost jejich vynaložení prakticky končí), nýbrž jako kapitálový zdroj, jehož alokace přinese přesně vyčíslitelný přínos.

Tato změna pak dosti zásadně modifikuje též jeden z úhlů pohledu, který je u nás dosud poměrně silně akcentován

především z toho důvodu, že použití jeho optiky hovoří o významném přínosu pro nás – jedná se o tzv. čistou pozici mezi národním rozpočtem a Rozpočtem EU, jež je z pohledu České republiky od prvního momentu našeho členství výrazně kladná. Nabízí se dodat, že výhoda naší výrazně kladné čisté pozice, významné i makroekonomicky, činící od května 2004 kumulovaně nějakých 700 mld. Kč by zřejmě do budoucna měla být vyvážena i dalšími kritérii, která spíše než čisté účetní pohled na Rozpočet EU budou daleko větší význam klást na jeho složky výsledkové a výkonnostní. Princip, který dosavadní vnímání Rozpočtu EU dosti zásadně změní a který do značné míry může překonat poměrně zažitá sledování toho, jaký členský stát do Rozpočtu EU především přispívá (tedy čistý plátec) a jaký z něj převážně bere (tedy čistý příjemce) se nazývá přidaná hodnota EU a blíže jej rozebereme v nadcházející sekci. Ani dělení na čisté plátce a příjemce nemusí být v některých případech zcela jednoznačné, zvláště v závislosti na určení toho, kdo je opravdu konečný příjemce (tok prostředků z Rozpočtu EU do konkrétního členského státu ještě zdaleka neznamená, že tyto prostředky v tomto státě skutečně zůstanou, zvláště pak, pochází-li dodavatel příslušného investičního statku či poskytnutého systémového řešení z jiného členského státu).

A právě úvaha ohledně vyváženosti účetního a výkonnostního pohledu, či rozlišování mezi čistým plátcem a příjemcem, představuje projev velmi zásadního průvodního jevu diskuse o budoucnosti EU – do jaké míry se má tato budoucnost opírat o kontinuitu a navazovat na minulost, a do jaké naopak aplikovat potřebné změny a být svým způsobem revoluční. Nepřekvapivý závěr nám říká, že od každého kousek, přičemž úspěchem by bylo, kdybychom o budoucím VFR již nemluvili jako o dalším víceméně obdobném pokračování svého předchůdce, ale o finančním modelu, na němž bude invence a inovativnost na první pohled patrná. Minimálně v odstranění těch složek, jež jsou zjevně přežitě. Nadcházející diskuse by měla vést k určení těch, které tento požadavek naplňují.

NOVÝ PRINCIP

Má-li to EU sama se sebou myslet vážně, vnímání čistých plátců a čistých příjemců by mělo být dříve či později vyváženo pohledem evropské přidané hodnoty. Evropská přidaná hodnota jako princip budoucího financování EU je založena na myšlence, že dochází-li na straně příjmů Rozpočtu EU ke sdílení zdrojů, měly by i tyto sdílené zdroje být použity pro naplňování přínosů, jež jsou dostatečně významné a relevantní pro EU jako celek (a nejenom pro lokalitu, region či vybraný členský stát). Tento princip rozhodně neznamená, že sledováním přínosů pro EU jako celek dojde k upozadění zájmu nižších složek v rámci tohoto celku; říká však, že vedle přínosu regionálního či národního je žádoucí prokazatelně uskutečnit i přínos s přesahem přes hranice příslušného členského státu.

Na první pohled se uplatnění tohoto principu může zdát být dalším zužováním trychtýře, jehož prostřednictvím jsou finanční toky z Rozpočtu EU směřovány do jednotlivých členských států.

Na straně druhé však představuje oprávněný požadavek, toliko rozšiřující oblast nyní již fungujících kondicionalit, že omezené společné zdroje EU by měly být používány nejen tam, kde existuje pro to odpovídající prostředí (kdy by mělo být zabráněno situacím, že nedostatek zdrojů či dlouhodobá neschopnost vyřešit daný problém na národní úrovni je zachraňována prostřednictvím fondů EU bez zjevného dopadu v kontextu EU), ale též tam, kde tyto zdroje jsou použity ve prospěch projektů sblížujících a propojujících Evropu.

Každopádně to vyhlíží, že evropská přidaná hodnota se poté, co bude nalezeno společné porozumění pro to, co její obsah vlastně znamená, a kritérium, které jí umožní měřit, stane jedním ze základních principů financování EU do budoucna. Vůči tomuto principu totiž budou směřovány otázky o smyslu Rozpočtu EU, resp. financování EU. Výkladů se nabízí více a některé z nich mohou představovat též zástěrku určitých politických zájmů. Lze se však shodnout na tom, že v objektivní, nezaujaté a čisté podobě může být vydání se cestou evropské přidané hodnoty správné rozhodnutí, jež však vyžaduje přísnou disciplínu jednotlivých aktérů a jasné vymezení kritéria, podle kterého se bude tento princip v praxi posuzovat.

Jedním z jeho možných výkladů je požadavek naplňování cílů, stanovených základní smlouvou EU; tento výklad sice stanoví určité hranice toho, co přidaná hodnota EU ještě je a co již určitě není, nicméně pro praktické použití je to výklad stále značně obecný až vágní.

Druhý z výkladů již nabízí podstatně striktnější vymezení, když hovoří o tom, že sdílené prostředky EU by měly být použity toliko na aktivity, u nichž lze identifikovat veřejný rozměr a zájem a které napomáhají naplňování základních svobod na nichž je EU postavena, v podobě Jednotného vnitřního trhu a dokončení a prohloubení Hospodářské a měnové unie (EMU). A umí jít ještě dále; při dosažení souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality dospívá k závěru, že zapojení

zdrojů EU by bylo možné pouze (či především) tehdy, pokud by aktivita na úrovni EU byla efektivnější než ta, prováděná na národní, regionální či místní úrovni. Z toho vyplývá, že při identifikaci efektivnějšího řešení na národní, regionální či místní úrovni by účast EU (míněno samozřejmě především finanční) již byla pouze výrazně doplňková, pokud vůbec nějaká. Tento výklad samozřejmě netvrdí, že řešení daného problému primárně na národní, regionální či místní úrovni je nesmyslné; říká však poměrně jasně, že toto řešení již nebude prováděno za sdílené společné zdroje EU. Pro určení intenzity zapojení prostředků EU je zásadní měřitelnost a viditelnost výsledků, což je zásadní požadavek pro to, aby tento typ výkladu mohl být prakticky použit.

A konečně zde existuje výklad, který přidanou hodnotu EU vymezuje taxativním výčtem aktivit, na které je žádoucí v budoucnosti prostředky Rozpočtu EU použít. I diskusní dokument o budoucnosti financování EU se o to pokouší a výsledkem je následující seznam oblastí, které tomuto požadavku vyhovují: přeshraniční programy stmelující regiony napříč hranicemi; přeshraniční infrastruktura – dopravní, energetická, digitální, výzkumná apod.; koheze posilující konkurenceschopnost a homogenitu Jednotného trhu; do budoucna ve zvýšené míře ochrana hranic; společný postoj ke třetím, především partnerským zemím; společné vědecké a výzkumné projekty; vzdělávání na bázi nynějšího programu Erasmus; šíření evropských hodnot ve světě.

NOVÁ TÉMATA

Diskusní dokument přináší výčet témat, jež obsahově ladí s principem přidané hodnoty EU – jsou v něm po právu zmíněny digitální revoluce, větší snaha obstát v globalizaci, demografie a sociální témata, klimatické záležitosti, konvergence, bezpečnost a schopnost čelit neočekávaným záležitostem, včetně potřeby vytvoření dostatečné rezervy. Současně si klade otázku, zda je nynější Rozpočet EU schopen na toto všechno adekvátně reagovat. Odpověď je nabíledni, přičemž následuje otázka další, z jejíž dikce jasně vyplývá, že pokud chce mít budoucí Rozpočet ambice na toto všechno adekvátně reagovat, bude muset výrazně zeštíhlet v podpoře dalších oblastí, jež je nyní více než velkorysá. Anebo se smířit s tím, že i podpora budoucího prioritního výčtu zapadajícího do představy přidané hodnoty EU zůstane vždy doplňková.

Dokument následně věnuje zesílenou explicitní pozornost vybraným tématům. Začíná s bezpečností, která ještě v době přípravy nynějšího období 2014 – 2020 zdaleka nepředstavovala prioritu tak zásadní důležitosti, jako nyní a v představitelném budoucnu. Téma bezpečnosti je z pohledu EU nahlíženo dvěma pohledy – řešení nestability v blízkosti EU a snaha o řešení problémů přímo na místě; a řešení projevů terorismu uvnitř EU. Konkrétní oblasti podpory mají podobu ochrany hranic, rozvojových projektů

ve třetích státech, preventivních opatření, například v podobě potravinových řetězců, připravenosti zdravotních systémů, osvojení postupu proti globálním epidemiím. Součástí tohoto bloku jsou pak též opatření, jež přímo nesouvisejí se zvýšením politických bezpečnostních rizik, jako například prevence proti přírodním katastrofám. Je zřejmé, že charakter této navržené projektové typologie je poměrně vzdálen aktivitám majícím toliko lokální či regionální rozměr (v podobě rekonstrukce náměstí či návsi, čističky odpadních vod, rekonstrukce místní komunikace či rekvalifikačního kursu) a z tohoto porovnání je možná nejpatrnější rozdíl mezi nynější praxí a zaváděným kritériem přidané hodnoty EU. V praxi to znamená jediné: projekty toliko lokálního či regionálního charakteru se již ke společnému evropskému financování nedostanou.

Ekonomická síla, udržitelnost a solidarita je explicitně zdůrazněným tématem číslo dvě. Jeho smyslem má být podpora dlouhodobé konkurenceschopnosti a odolnosti ekonomiky EU. Má současně přispívat rovnoměrnému rozdělení příjmů a bohatství a zabránit prohlubování hospodářských a sociálních rozdílů. Tento obecně oprávněný požadavek je v posledním období zdůrazňován až přespříliš, takže je obtížné říci, zda jeho zařazení je projevem momentální módní vlny jeho využívání, či dlouhodobějšího náhledu na jeho potřebnost.

Jedním z nejzásadnějších témat tohoto bloku učinění rozhodnutí o tom, které ze sociálních témat vyjadřuje soulad s požadavkem evropské přidané hodnoty a zda vůbec má být sociální podpora nadále téměř výlučnou doménou členských států, anebo má dojít k podstatnému zvýšení váhy EU na jejím provádění. Vzhledem k tomu, že ve všech členských státech představuje sociální politika nejobemnější součástí systému veřejných financí, případný transfer by vybraných pravomocí v oblasti sociální politiky z národní na unijní úroveň by znamenal zcela zásadní zásah do podoby financování EU. Určité pokusy o zvýšení váhy Evropského sociálního fondu a modelové výpočty tyto úvahy doprovázející poukázaly na to, že z nynějšího Rozpočtu EU stran jeho výše i struktury by nezbyl kámen na kameni (při zajištění alespoň elementárních projevů sociální politiky na společné bázi EU by se nynější objem Rozpočtu EU přibližně ztrojnásobil a jeho struktura by byla vychýlena výrazně směrem k sociálně zaměřeným aktivitám).

Dalším zásadním tématem této sekce je výrazné posílení role Rozpočtu EU v oblasti globálního působení EU, která byla doposud v oblasti přímé podpory zcela marginální a nepřímo prostřednictvím podpory konkurenceschopnosti též ne zcela významná. Stále silící podporu získává názor, že odpovídající fiskální transfer by měl být zajištěn pro účel transformace vyvolané globalizačními trendy (které v posledních minimálně 10 letech pozici EU rozhodně nevylepší) a technologickými změnami v globálním kontextu.

Do tohoto výčtu ekonomických témat nadto patří další zcela principiální úvaha zaměřená na to, zda má Rozpočet EU reagovat na probíhající ekonomické otřesy. Dosud tomu tak přímo rozhodně nebylo. Rozpočet EU měl v lepším případě svými intervencemi přispívat k systémovým změnám, jež by umožňovaly lépe čelit projevům krize, pokud toto téma bylo vůbec zodpovědně nahlíženo. Poslední ekonomická krize dosti překvapila a zaskočila též systém financování EU; možnosti rozpočtu se ukázaly jako velmi omezené a pravidla navíc strnulá a neumožňující pružně přesouvat odpovídající částky pro účely řešení krizových projevů. I proto vznikl zcela nový systém stabilizačních nástrojů zcela mimo Rozpočet EU, který však s ohledem na jeho objem vytvořil alternativní transferový proud, který se svým objemem Rozpočtu EU směle vyrovná. I nastalá situace nutně vede k položení otázky, zda má být Rozpočet EU cíleně angažován při vyrovnávání ekonomických otřesů, či nikoliv? Za daleko transparentnější a legitimnější řešení lze považovat to, že v oblasti makroekonomické stabilizace zde působí na Rozpočtu EU nezávislý Evropský stabilizační mechanismus, jehož eventuální propojení s Rozpočtem EU by mohlo představovat jedno z témat pro rozhodnutí, nicméně na relativně čerstvě vytvořené praxi by se nemělo ani v budoucnu nic podstatného měnit.

Změnou větší než malou by naopak měla projít systematická snaha o vytvoření příznivějšího prostředí pro investice,

vycházející z oprávněné úvahy, že investice a jejich efekt primárně závisejí na prostředí, v němž jsou realizovány. Aktivita na podporu investic, financované z Rozpočtu EU, by pak měly daleko silněji ladit s procesem strukturálních reforem. Strukturální reformy jsou nyní poměrně uspokojivě a dostatečně testovány v rámci procesu Evropského semestru, který by však vůči budoucí podobě financování EU měl vykazat podstatně silnější vazbu. A to oboustrannou: za prvé, cíle a úkoly vymezené Evropským semestrem a pro úroveň členských států konkretizované v rámci Specifických doporučení Rady by měly být prioritně podporovány z Rozpočtu EU. Jde jen o to, aby tyto cíle a úkoly svým pojetím vyhovovaly chápání přidané hodnoty EU a došlo k vytvoření takového pojítka, ze kterého je zřejmé, v jakém rozsahu a s jakým výsledkem přispívají intervence z Rozpočtu EU naplňování těchto cílů. Druhá strana této vazby je motivační. V případě, že členský stát prokáže výborné výsledky v testu makroekonomických, fiskálních a strukturálních nerovnováh, který je v rámci Evropského semestru prováděn, měla by být tato výkonnost oceněna bonusem typu nynější výkonnostní rezervy; naopak v případě chronicky špatných výsledků tohoto testu je vhodné uplatnění sankčního postihu v podobě krácení prostředků (k čemuž však již v nynější zárodečné fázi diskuse zřejmě chybí silnější politická vůle). Tento argument by byl využitelný v případě nyní politicky silně zneužívané vazby solidarity v rámci EU (kdy je pozornost zaměřena především na způsobu řešení migrační krize) s Rozpočtem EU. Některé ze zemí, které vykazují vstřícnost s jedním z modelů řešení uprchlické krize současně vykazují velké poruchy v testu ekonomické nerovnováhy (čímž samy vykazují jinou podobu omezené solidarity v rámci EU); budou-li pak například země V-4, které bez výjimky vycházejí z těchto testů výborně, obviňovány z nedostatečné solidarity ohledně migrační krize, nabízí se jim argument, že celá řada ostatních zemí, namátkou Francie či Itálie dlouhodobě a chronicky neplní své závazky v rámci Evropského semestru, což lze též vysvětlit jako nedostatečnou solidaritu. Dojde-li na moment, kdy bude rozhodnuto o vytvoření přímé vazby mezi solidaritou a Rozpočtem EU, je více než žádoucí tuto solidaritu uchopit maximálně komplexně, přičemž její parciální výklad může být velmi snadno politicky zneužitelný a představovat umělý nástroj v rukou jednoho členského státu proti jinému.

Jak řečeno v úvodu, diskusní dokument o budoucím financování EU nepředstavuje daný scénář toho, kudy se bude Rozpočet EU po roce 2020 ubírat. Naopak jeho smyslem je vyvolat prozatím bezbřehou diskusi, která by přibližně do roka měla začít být regulována a usměrňována, aby nový model nabyl uchopitelných a realistických kontur. Jejich projevem by měla být reflexe potřebné změny. Vzhledem k tomu, že hovoříme o budoucnosti financování, mělo by jít o reflexi budoucích, nikoliv minulých priorit.

Petr Zahradník

Rubrika Průvodce podnikáním je součástí poradenského programu „Průvodce podnikáním v zahraničí“, v rámci kterého poskytujeme našim klientům z řad malých a středních podniků informace, jak úspěšně expandovat do zahraničí a jaké je zde čeká podnikatelské klima. V srpnovém vydání se zaměříme na Španělsko.

Průvodce podnikáním

ŠPANĚLSKO

Základní údaje

Oficiální název	Španělské království
Počet obyvatel	46 445 828 (2016)
Rozloha	505 370 km ²
Měna	Euro

Zdroj: The World Factbook

Španělsko - stát ležící na Pyrenejském poloostrově. Na základě ústavy z roku 1978 je Španělské království parlamentní konstituční monarchií s výraznou mírou decentralizace. Vedle národního parlamentu je totiž v zemi dalších 19 autonomních parlamentů s různou mírou pravomocí. Španělský trůn spravuje od roku 2014 král Filip VI. Španělský po abdikaci Juana Carlose I. Předsedou španělské vlády a také Lidové strany je Mariano Rajoy.

Zahraniční obchod

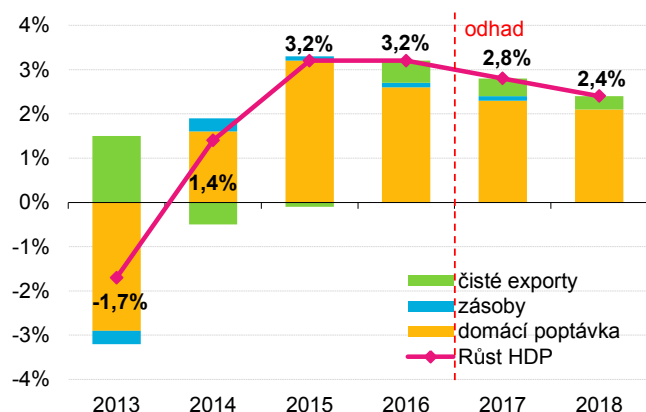
Ze Španělska se nejvíce vyvážejí dopravní prostředky (21 %), stroje a zařízení (14 %) a chemické produkty (12 %). Exporty směřovaly hlavně do států Evropské unie a to do Francie (14 %), Německa (11 %) a Portugalska (8,2 %), do ČR míří 0,9 %.

Do Španělska se nejvíce dovážejí stroje a zařízení, minerální produkty, a dopravní prostředky. Největšími dovozními partnery v roce 2015 byly státy Německo (14 %), Francie (11 %) a Itálie (6,5 %), z ČR se dovážejí 1,3 %.

Makroekonomický výhled

Španělské ekonomice se daří růst už od roku 2014, kdy překonala hospodářský pokles z dob ekonomické krize. Tradičním motorem růstu zůstává domácí poptávka silně podporována vytvářením pracovních míst. Příspěvek čistých

HDP a příspěvky k jeho růstu

Zdroj: Evropská komise

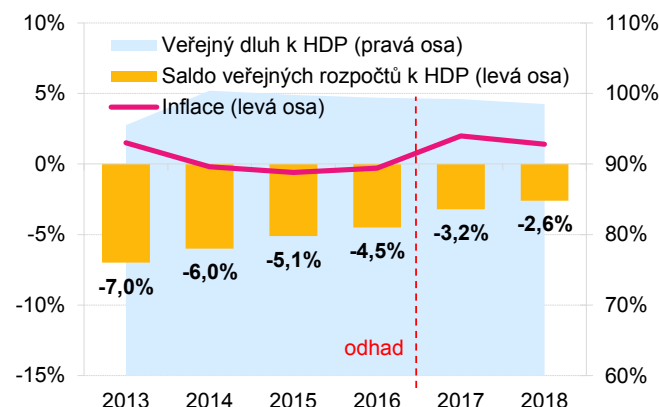
exportů k růstu byl v roce 2016 pozitivní, neboť vývoz zaznamenal značné zisky. I pro rok 2017 se očekává, že vývoz bude vykazovat dobré výsledky.

Vzhledem k pozitivnímu ekonomickému vývoji a díky přijatým opatřením k posílení daňových příjmů u daní z příjmů právnických osob Komise odhaduje postupné snižování schodků veřejných rozpočtů na 3,2 % HDP v roce 2017 a 2,6 % pro rok 2018. Mírně klesá i veřejný dluh, který v roce 2014 překonal hranici 100 % HDP. Pro rok 2018 se odhaduje jeho snížení na 98,5 % HDP.

Po několika letech deflace se míra inflace vrací do kladných čísel, kdy pro rok 2017 odhaduje Evropská komise její výši ve Španělsku na 2,0 % a pro rok 2018 pokles na 1,4 % z důvodu oslabení vlivů růstu cen energií.

Veřejné finance a ceny

Zdroj: Evropské komise

Trh práce

Španělsko patří spolu s Řeckem v Evropské unii ke státům s nejvyšší mírou nezaměstnanosti. Situace na trhu práce se však zlepšuje (ještě poměrně nedávno byla míra nezaměstnanosti nad 20 %) a zaměstnanost postupně roste. Napomáhá tomu hned několik faktorů, ať už oživení ekonomiky nebo snížení sociálních příspěvků.

Základní ukazatele trhu práce

Míra nezaměstnanosti (květen 2017)	17,7 %
Produktivita práce k Ø EU (2016)	91,7 %
Minimální měsíční mzda (2017)	825,65 €

Ø měsíční náklady práce (2016)	Španělsko	ČR
Zpracovatelský průmysl	3 249 €	1 571 €
Velkoobchod a maloobchod	2 642 €	1 544 €
Doprava a skladování	3 215 €	1 475 €
Ubytování, stravování, pohostinství	2 155 €	1 004 €

Zdroj: Eurostat

Měsíční náklady práce jsou ve Španělsku oproti ČR zhruba dvojnásobné. Španělská minimální mzda byla pro rok 2017 stanovena ve výši 825,65 eur.

Základy obchodního práva

Nejrozšířenějšími formami obchodních společností ve Španělsku je společnost s ručením omezeným a akciová společnost.

Společnost s ručením omezeným (S.L.) a akciovou společnost (S.A.) může založit jeden či více společníků. Minimální požadovaný kapitál u s.r.o. (S.L.) činí 3 000 eur.

Pro větší podnikatelské projekty je více využívána akciová společnost (S.A.), jejíž základní kapitál činí minimálně 60 000 eur. Registrace firmy ve Španělsku trvá dle indexu Doing Business průměrně 13 dní a stojí zhruba 1 150 eur.

Daně

Výše základní sazby korporátní daně ve Španělsku prodělala v posledních letech znatelné změny. Ještě v roce 2006 dosahovala výše 35 % a od té doby klesá. Naposledy došlo k jejímu snížení v roce 2016 z 28 % na 25 % - tato sazba platí i pro rok 2017.

U osobní důchodové daně uplatňují ve Španělsku klouzavě progresivní daňové sazby: 19 % pro zdanitelný příjem do výše 12 450 eur, 24 % od 12 450 do 20 200 eur, 30 % od 20 200 do 35 200 eur, 37 % od 35 200 do 60 000 eur a 45 % pro zdanitelný příjem nad 60 000 eur.

Pro daň z přidané hodnoty mají ve Španělsku zavedeny 3 sazby. Základní sazba DPH je 21 %, dvě snížené sazby mají stanoveny ve výši 4 % (uplatňuje se na některé potraviny, farmaceutika, knihy kromě e-knih, noviny a některé služby) a 10%, která se aplikuje především na restaurace, bary, hromadnou dopravu a další.

Daň/odvod	Sazba
Korporátní daň	25 %
Daň z příjmu jednotlivců	19 % - 45 %
DPH (základní / snížené)	21 % / 10 % / 4 %

Zdroj: VATlive, Deloitte

Energetika

Ceny elektřiny ve Španělsku v posledních letech vykazují klesající trend a v současné době se pohybují okolo 10 eurocentů za kilowatthodinu, což je skoro o 30 % více, než v ČR (okolo 7 eurocentů za kilowatthodinu). Ceny plynu mají rovněž klesající trend a ve druhé polovině roku 2016 činily 7,2 eur za gigajoul, tedy téměř stejně, jako v ČR.

Španělsko je na dovozu energetických komodit závislé ze 73,3 %, přičemž na dovozu ropy je země zcela závislá a na dovozu zemního plynu z 96,9 %.

Při výrobě elektrické energie se Španělsko spoléhá z 25,9 % na obnovitelné zdroje, z 20,8 % na jadernou energii, ze 17,2 % na zemní plyn, z 16,5 % na uhlí, ze 14,2 % na vodní energii a z 5,1 % na ropu.

Investiční pobídky

Španělsko nabízí zahraničním investorům rozsáhlé investiční pobídky v oblastech jako jsou vzdělávání a zaměstnanost, výzkum a vývoj, obnovitelné zdroje energie, turismus, průmysl, regionální pobídky, podpora malých a středních podniků aj.

Například v oblasti výzkumu a vývoje je k dispozici řada finančních (nevratné dotace, půjčky či kombinace) a daňových pobídek.

Index	Pořadí států			Charakteristika
	Španělsko	ČR	z počtu	
Doing Business	32.	27.	190	Hodnotí podmínky pro podnikání (celkem 10 subindexů)
Index ekonomické komplexity	31.	9.	141	Úroveň produkčních možností země
Světový index míru	23.	6.	163	Bezpečnost dané země - celkem 23 indikátorů (kriminalita, přístup ke zbraním, politická nestabilita, sousedské vztahy apod.)
Index vnímání korupce	41.	47.	176	Míra vnímání korupce ve veřejném sektoru
Globální index konkurenceschopnosti	32.	31.	138	Mapuje prosperitu a produktivitu zemí
Energetická závislost (v %)	73,3 %	31,9 %	Ø EU - 54,1 %	Závislost země na dovozu energetických komodit

Zdroj: Doing Business Index 2017, Economic Complexity Rankings 2014, Global Peace Index 2016, Corruption Perceptions Index 2015, Global Competitiveness Index 2016-2017, Eurostat – Energy Dependence 2015

Podobně jako v podnikatelské sféře nebo v oblasti bydlení je také v rámci veřejného sektoru jednou z aktuálních priorit otázka energetické náročnosti. Již řadu let se řeší zateplování veřejných budov a výměna zdrojů tepla, v poslední době se čím dál častěji instalují obnovitelné zdroje energie nebo se vyměňuje LED systém osvětlení apod.

ENERGETICKÉ PROJEKTY VE VEŘEJNÉM SEKTORU

Podpora realizace energeticky úsporných záměrů existuje v různé podobě již řadu let, nicméně celkově Česká republika stále zaostává za svými závazky v oblasti optimalizace energetické náročnosti. K dispozici nejen pro veřejný sektor má náš stát v evropských fondech desítky miliard Kč, které se v současné době čerpají jen okrajově.

V rámci programového období 2007 – 2013 mohly obce a města, kraje, příspěvkové organizace, vysoké školy, neziskové organizace apod. prostřednictvím Operačního programu Životní prostředí získat podporu na realizaci energetických úspor ve výši téměř 673 milionů eur. Celkem proběhlo 14 výzev a výše podpory v některých případech mohla dosáhnout až 90 %.

V aktuálním programovém období 2014 – 2020 opět Operační program Životní prostředí umožňuje v oblasti občanské vybavenosti podporovat široké spektrum záměrů zaměřených na energetické úspory, obnovitelné zdroje i výstavbu energeticky efektivních budov. Do tohoto okamžiku bylo vyhlášeno již 5 výzev a celkově bude do konce období rozděleno až 530 milionů eur. Oprávněnými žadateli jsou zde kraje, obce, dobrovolné svazky obcí, organizační složky státu, veřejné výzkumné instituce, veřejnoprávní instituce, příspěvkové organizace, vysoké školy, školy a školská zařízení.

Nové programové období však přineslo poměrně významné snížení procenta podpory na 40 % ze způsobilých výdajů. V letošním roce se pak tyto podmínky znovu změnili a dotace na nejčastější projekty typu zateplení, výměny oken a zdroje tepla dosahuje podle míry úspor 35 až 50 %. Na systémy nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla pak podpora činí nově až 70 %.

Finanční prostředky putují ale také například na výstavbu nových veřejných budov v pasivním energetickém standardu, kde lze získat až 30 % ze způsobilých výdajů.

Aktuálně mohou do 29. září zájemci žádat o podporu v rámci 70. výzvy na snížení energetické náročnosti veřejných budov a zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie. Konkrétně jde zejména o aktivity typu zateplení obvodového pláště budov, výměna a renovace oken či dveří, rekuperace, fotovoltaické systémy, solárně-termické kolektory nebo výměny zdroje tepla pro vytápění nebo přípravu teplé užitkové vody za účinné zdroje využívající biomasu, tepelná čerpadla, kondenzační kotle na zemní plyn nebo zařízení pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla využívající obnovitelné zdroje nebo zemní plyn.

Záměry zaměřené na výstavbu nových veřejných budov v pasivním energetickém standardu mohou podávat žádosti o dotaci až do konce října 2019 a to ve výzvě č. 61.

Energeticky úsporné projekty nejsou v rámci OPŽP podporovány jen dotační cestou, navíc je totiž možné požádat i o výhodný úvěr Státní fond životního prostředí ČR na dofinancování investice. Jsou zde nastaveny výhodné podmínky, například úroková sazba ve výši 0,45 % p. a.

Podáři se aneb jeden příklad za všechny

Jednou z typických situací potřeby snížení energetické náročnosti ve veřejné sféře jsou základní a mateřské školy, jejichž vlastníky jsou obce a města. Příkladem vezměme budovu základní školy z roku 1984, o kterou město dlouhodobě řádně pečovalo, a byla prováděna pravidelná běžná údržba. Po energetické stránce však budova již neodpovídala aktuálním standardům. K zajištění účinného hospodaření s energií bylo proto nutno investovat nemalé finanční prostředky do modernizace objektu.

Energetická opatření na objektu základní školy, která potřebovalo město provést, zahrnovala zateplení obvodového pláště a střešní konstrukce a dále také výměnu nevyhovujících otvorových výplní, tedy oken a dveří. Jednalo se o rozsáhlou rekonstrukci budovy, kdy náklady přímo související s energetickými úsporami byly nárokovány jako způsobilé výdaje pro dotaci.

Celková investice do modernizace objektu základní školy přesahovala 9 mil. Kč, z toho cca 3 mil. Kč souvisely s energetickými opatřeními. Dotace v té době činila 40 % ze způsobilých výdajů na energetické úspory a dosáhla výše 1,2 mil. Kč. Dotací bylo podpořeno také zpracování projektové dokumentace a energetického posudku, zpracování žádosti o dotaci, zadávací dokumentace i manažerské řízení projektu. Dále byla dotace poskytnuta i na činnost technického dozoru investora a povinnou publicitu projektu.

Realizace akce probíhala v období letních prázdnin a následovalo podání žádost o platbu, která byla během měsíce proplacena na účet příjemce. Přijetím dotace bylo zahájeno 5 leté období udržitelnosti projektu, kdy je nezbytné zachovat realizovaná opatření a prokazovat dosaženou úsporu energie.

Pár praktických rad pro žadatele

Chcete-li být úspěšným žadatelem a příjemcem, je nezbytné záměr od začátku konzultovat s energetickým specialistou. Lze tak dopředu určit, jak si projekt stojí vzhledem k hodnotícím kritériím a podmínkám programu, a případně vhodně realizovaná opatření nastavit. Dále mějte připravenou zejména projektovou dokumentaci minimálně v úrovni pro stavební povolení a podrobný položkový rozpočet.

eDOTACE I OP Životní prostředí

Erste Grantika Advisory, a.s.

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje vybrané ekonomické ukazatele všech 28 členských zemí Evropské unie. Zahrnují srovnatelná data z oblasti trhu práce, či cenové charakteristiky (ceny elektřiny uvedeny pro 1000-2500 kWh). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou EU. Zdrojem dat je Eurostat, Evropská centrální banka a AMECO.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Meziroční inflace				Míra nezaměstnanosti				Náklady práce k ø EU			
	III-17	IV-17	V-17	VI-17	Q2-16	Q3-16	Q4-16	Q1-17	2013	2014	2015	2016
Belgie	2,5	2,7	1,9	1,5	8,3	7,8	7,2	7,6	144,8	143,9	141,1	139,0
Německo	1,5	2,0	1,4	1,5	4,2	4,1	4,0	3,9	120,9	121,4	122,2	123,3
Estonsko	3,0	3,6	3,5	3,1	6,6	7,3	6,6	n/a	40,9	42,8	43,9	45,5
Irsko	0,6	0,7	0,0	-0,6	8,3	7,8	7,1	6,8	115,7	114,7	113,3	113,3
Řecko	1,7	1,6	1,5	0,9	23,6	23,3	23,3	22,6	64,5	62,9	59,7	57,8
Španělsko	2,1	2,6	2,0	1,6	20,2	19,3	18,6	18,2	87,1	85,9	84,3	83,1
Francie	1,4	1,4	0,9	0,8	10,1	10,0	10,0	9,6	129,5	128,9	127,8	127,8
Itálie	1,4	2,0	1,6	1,2	11,7	11,6	11,8	n/a	105,4	104,4	101,9	99,6
Kypr	1,5	2,1	0,9	0,9	12,9	13,1	13,2	12,5	69,1	66,1	64,3	63,9
Lotyšsko	3,3	3,3	2,7	3,1	9,6	9,8	9,4	8,9	28,0	29,2	30,7	32,5
Litva	3,2	3,5	3,2	3,5	8,3	7,7	7,5	7,9	26,4	27,2	28,1	29,9
Lucembursko	2,5	2,6	1,9	1,5	6,3	6,3	6,2	6,1	145,3	147,7	145,6	144,6
Malta	1,2	1,1	1,1	1,0	4,9	4,8	4,2	4,3	59,0	59,4	60,6	58,6
Nizozemsko	0,6	1,4	0,7	1,0	6,3	5,8	5,5	5,2	136,0	135,6	133,5	132,7
Rakousko	2,1	2,3	2,1	2,0	6,1	6,1	5,8	5,7	125,8	127,4	128,7	127,8
Portugalsko	1,4	2,4	1,7	1,0	11,2	10,9	10,5	9,9	51,5	50,3	50,6	49,8
Slovinsko	2,0	1,7	1,5	0,9	8,1	7,8	7,9	7,3	61,2	61,7	61,3	61,4
Slovensko	1,0	0,8	1,1	1,0	9,9	9,5	9,0	8,6	38,4	39,7	40,5	40,9
Finsko	0,9	1,0	0,9	0,9	8,9	8,8	8,8	8,8	125,7	125,9	125,2	124,1
Bulharsko	1,0	1,7	1,4	1,1	7,9	7,4	6,8	6,4	14,7	15,4	16,2	17,2
ČR	2,6	2,1	2,5	2,4	4,1	4,0	3,6	3,3	42,4	42,9	43,5	44,0
Dánsko	0,9	1,0	0,7	0,4	6,2	6,4	6,3	6,0	157,8	158,5	157,8	158,3
Chorvatsko	1,1	1,4	1,0	1,1	13,5	13,0	12,3	11,6	39,7	38,9	38,8	34,5
Maďarsko	2,7	2,3	2,1	2,0	5,2	4,9	4,5	4,3	34,2	34,9	35,5	36,6
Polsko	1,8	1,8	1,5	1,3	6,3	6,1	5,6	5,1	32,4	33,0	33,6	34,5
Rumunsko	0,4	0,6	0,5	0,7	6,0	5,7	5,5	5,3	19,4	20,1	20,8	22,6
Švédsko	1,4	2,0	1,8	1,8	6,8	6,9	6,9	6,6	163,9	165,8	167,0	169,8
UK	2,3	2,7	2,9	n/a	4,9	4,8	4,7	n/a	111,6	111,8	113,8	113,7
EU	1,6	2,0	1,6	1,4	8,7	8,5	8,2	8,0	100,0	100,0	100,0	100,0

v %	Produktivita k ø ČR				Průměrné úroční hypoték				Ceny elektřiny k ø EU			
	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2016
Belgie	270,8	281,1	271,4	268,5	n/a	n/a	n/a	n/a	110,1	99,9	105,4	130,4
Německo	213,5	223,2	218,3	217,0	3,2	2,9	2,5	2,2	147,3	146,5	141,6	144,5
Estonsko	96,6	102,4	97,4	97,4	3,1	3,0	2,9	2,6	64,6	61,3	58,8	55,3
Irsko	301,5	323,7	397,8	392,1	3,3	3,5	3,4	3,5	134,2	140,8	136,0	128,0
Řecko	144,3	144,7	135,2	130,2	3,6	3,1	3,4	3,0	71,3	78,3	79,8	78,1
Španělsko	182,8	186,6	179,7	176,5	3,4	3,2	3,2	2,5	115,9	121,3	122,8	120,3
Francie	244,2	250,4	241,6	238,5	4,5	3,9	3,6	3,1	82,7	83,2	82,8	82,6
Itálie	217,3	221,2	212,0	207,4	4,3	3,9	3,5	3,1	92,0	95,6	93,0	95,7
Kypr	155,8	156,7	147,0	141,6	5,5	5,4	5,0	4,4	121,0	105,1	83,2	69,0
Lotyšsko	81,2	86,5	83,9	83,9	3,9	4,1	n/a	n/a	58,5	55,6	72,7	72,5
Litva	86,4	90,2	86,5	85,5	3,3	2,7	2,7	n/a	65,1	61,0	56,1	53,7
Lucembursko	634,6	678,2	662,0	654,0	2,4	2,2	2,3	2,0	84,8	85,9	84,9	81,7
Malta	135,9	145,5	146,7	147,1	3,6	3,4	3,6	3,7	89,4	70,7	63,6	63,3
Nizozemsko	242,3	251,3	241,8	240,2	4,3	3,9	3,4	3,0	64,7	55,6	64,2	49,7
Rakousko	247,5	256,3	249,5	247,5	3,3	2,8	2,7	2,5	108,8	105,6	106,2	108,6
Portugalsko	121,2	123,7	120,6	119,3	4,8	4,3	4,0	3,4	108,0	108,8	109,3	112,8
Slovinsko	123,0	129,5	126,8	124,9	3,6	3,5	3,5	3,0	89,6	88,1	85,1	87,6
Slovensko	101,7	104,5	100,4	97,9	5,3	4,4	3,7	3,1	88,8	77,5	77,0	74,4
Finsko	257,7	266,5	259,4	256,8	2,2	2,2	2,0	1,5	93,0	91,2	88,8	90,4
Bulharsko	39,2	40,5	40,7	41,2	8,3	7,8	7,4	6,4	41,9	39,5	42,3	42,1
ČR	100,0	100,0	100,0	100,0	4,2	3,6	3,3	2,7	100,1	83,4	81,4	82,9
Dánsko	302,4	312,8	301,2	293,7	3,5	3,7	3,2	2,9	151,4	150,6	147,0	147,2
Chorvatsko	90,5	88,7	84,8	85,4	n/a	n/a	n/a	n/a	68,7	64,9	62,7	62,9
Maďarsko	83,2	83,2	80,6	76,8	12,0	9,6	7,3	6,0	66,2	55,4	51,9	51,2
Polsko	81,0	84,3	82,7	79,0	7,4	5,9	5,5	4,6	70,7	67,3	67,0	62,6
Rumunsko	52,8	55,7	57,0	59,6	8,1	7,6	5,5	4,3	61,5	59,3	59,0	56,0
Švédsko	297,8	297,0	287,6	285,0	3,6	2,8	2,3	1,7	105,6	98,6	91,7	95,5
UK	217,7	239,1	255,1	224,8	n/a	n/a	n/a	n/a	89,4	98,9	105,4	95,6
EU	193,1	200,8	198,6	192,4	n/a	n/a	n/a	n/a	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, www.nordicfactory.com a www.thinkstockphotos.com.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

